

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון ו' אייר תשפ"א | דף היומי בבלי: יומא ז' | דף הכולל: יומא ה.
דף היומי בהלכה: מסימן תקפ"א סעיף ד' עד סימן תקפ"ב סעיף ב'.
מוסר: שם עולם - היוצא מכל אלו' עד פרק י"ח.
גנין חכמה הלימוד השבועי: 'כללו של דבר ישוב אדם' עד שער התורה 'ועתה יש לי לכתוב'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

30 אלף יהלומים ונס גלוי אחד – קורא 'הפותר' בסיפור אישי מדהים מהשבוע שעבר | האדמו"ר שקנה אופניים | הגוי לחש לי: 'יתדע לך, הרבנים שלכם חכמים יותר ממה שאתם חושבים' | 2127

על דא ועל הא

"היה לי חבר", סיפר הגאון רבי יצחק שאול קנייבסקי שליט"א, "שהיה נראה לכאורה שלומד מצוין כל היום והיה הולך לישון מאוחר. אמרתי לאבא: הנה פלוני לומד כל היום וגם הולך לישון מאוחר..."

לרגל פתיחת זמן קיץ בשבוע שעבר, מביא הגאון רבי גדליה הוניסברג שליט"א מהוראותיו והנהגותיו הקדושות של מרן הגר"ח שליט"א על חשיבות סדרי הישיבה וחשיבות התפילה בישיבה | מגזין 'במה'

הוסיף ואמר לי בנו, הגאון רבי יצחק שאול שליט"א, עד כמה היה חשוב לרבינו שליט"א על עצמו ועל ילדיו לישון בזמן ולקום בזמן. כל הדור יודע על ההתמדה העצומה והמופלגת של רבינו שליט"א שהוא שר התורה של הדור, אך מעולם בכל ימי חייו הוא אינו הולך לישון לאחר השעה אחת עשרה בלילה. גם בחתונה של המשפחה וכל דבר שלא יהיה, זו השעה המאוחרת ביותר שהולך לישון. רוצה לקום מוקדם? זה משהו אחר, אבל שעת השינה אינה עוברת את אחת עשרה. מיותר לומר שהדוגמה הכי גדולה שיש לנו בעמל בכל התורה כולה וידעת כל התורה זה רבינו שליט"א, ודווקא בגלל כך שמקפיד כל ימיו לישון מוקדם.

"גם עלינו הילדים, אבא הקפיד מאוד מאוד שילכו לישון בזמן מוקדם. גם אם מישהו רצה ללמוד מאוחר, לא הרשה". "היה לי חבר", סיפר הגאון רבי יצחק שאול שליט"א, "שהיה נראה לכאורה

בשבוע שעבר ב"ה נפתח זמן קיץ, לאחר שלצערנו כתוצאה מהקורונה השתבשו סדרי בראשית. נביא מעט מהוראותיו והנהגותיו הקדושות של רבן של ישראל שליט"א על חשיבות סדרי הישיבה וחשיבות התפילה בישיבה, והיו הדברים לתועלת מרובה בע"ה.

המבט של רבינו שליט"א על סדרי הישיבה: רבינו אמר לי כמה פעמים על התקופה שלמד בישיבת לומז'א, "אפילו שהייתי חוזר להתפלל עם אבא ועם החזן איש בנץ" [באופן טבעי רבינו יותר נמשך לכך ולתפילה בנץ] "אבל כשהייתי בישיבה לא היה דבר כזה להתפלל בנץ, הייתי מתפלל בישיבה. סדרי הישיבה זה מעל הכל".

עוד הוסיף רבינו שליט"א, "גם אם הייתי רוצה לפעמים ללמוד את הלימודים שלי, נכנסתי לכל השיעורים ואף פעם לא חסרת ישיעור. על השיעורים, הסדרים והתפילות שמרתי מכל משמר. כשבחור לומד בישיבה, סדרי הישיבה הם מעל הכל".

שליט"א הוסיף סיפור מדהים. פעם היה עם רבינו שליט"א בברית בראשון לציון. בדרך חזרה מהברית הבחין רבינו שליט"א שמתחיל להתקרב זמן מעריב, ארבעים דקות אחרי השקיעה, ואמר לרב אפשטיין שליט"א, "לא ממשיכים לנסוע, מחפשים בית הכנסת בדרך ונתפלל מעריב בזמן".

הרב אפשטיין שליט"א אמר לרבינו שליט"א, יש בלדרמן תפילת מעריב כל חצי שעה. אמר רבינו, "לא, אני צריך מעריב ישר בזמן, נעצור את האוטו ונחפש בית כנסת איפה יש מנין שמתחילים בזמן הקבוע שאני מתפלל, ארבעים דקות אחרי השקיעה". הוסיף הרב אפשטיין שגם כשרבינו שליט"א נוסע לחתונות של נכדיו בירושלים משום שצד הכלה מתגורר בירושלים, דבר ראשון רבינו אינו מסכים להתפלל באולם ומיד כשמגיע זמן ארבעים דקות אחרי השקיעה, רבינו עוזב הכל ומחפש בית הכנסת לתפילת מעריב.

עוד סיפר הרב אפשטיין שליט"א, כי תמיד רבינו שליט"א אומר לו שחפץ להגיע לבית הכנסת לפחות כמה דקות לפני שמתחילה התפילה והסביר זאת בכך שכתוב שזה כבוד שמים שהאדם מגיע כמה דקות לפני התפילה וממתין לתפילה. כתוב בפסוק (מופיע בברכות ו.), לו הקשבת למצוותי, ורש"י מפרש שזו לשון המתנה, תמתין בשביל מצוותי אשר ציוותי. "רבינו מזכיר בכל פעם את הפסוק הזה ואומר לבוא כמה דקות קודם לתפילה, לקיים 'לו הקשבת למצוותי'". לאחר מכן מסיים הפסוק בברכות מופלגות למי שמקיים כך.

אני זוכר כמו עכשיו מרבן של ישראל מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל, שסיפר לנו שבישיבה קטנה הייתה תפילת מנחה בשעה אחת וחצי בצהרים ולפעמים בחורים מתעכבים עד שנכנסים לביהמ"ד להתפלל.

אמר לי רבינו זצוק"ל שתמיד היה אומר לבחורים שמתעכבים: "אני רואה אתכם מתעכבים ולא נכנסים מיד למנחה, אתם מפסידים לענות אפילו אמן אחד על הקדיש לפני שמונה עשרה כי אין לכם ערך מה זה אמן אחד. אם מישהו היה מחלק מעט כסף בתוך ביהמ"ד כולכם הייתם רצים לביהמ"ד לקבל. אחר כך יגיע אדם לעולם האמת, כמה צער יהיה לו על כל אמן שהפסיד, הוא לא יודע איזה ערך של מיליונים על כל אמן. אני רואה כמה אתם מתמהמהים, כמה תצטערו. מצד שני, אלה שמזדרזים כמה גדול יהיה שכרם וכמה ישמחו".

שאלתי את רבינו שליט"א, מה אפשר לומר דברי חיזוק לבחורים שמסיימים כיתות ח' ועכשיו מתחילים זמן קצ' הם כבר התקבלו לישיבות קטנות ומרגישים טוב, מה לומר להם שלא ירפו

שלומד מצוין כל היום והיה הולך לישון מאוחר. אמרתי לאבא, הנה פלוני לומד כל היום וגם הולך לישון מאוחר. אבא אמר לי, נראה אותך לומד כל היום טוב ואחרי זה נדבר. אין דבר כזה, גם אם נראה לך כך, זה לא נכון, כי אין אפשרות כזו גם ללמוד כל היום טוב וגם לישון מאוחר".

עוד הדגיש: "אבא אומר תמיד: מתמיד אמיתי הוא מי שהולך לישון בזמן ומנצל את הזמן". שמעתי מרבינו שליט"א, שהמשגיח הגה"צ רבי אליהו דושניצר זצוק"ל, סיפר להם בישיבה שמרן ה"חפץ חיים" זיע"א היה בכל לילה מטפס ומסובב את מנורות הנפט בישיבה בראדין בשעה אחת עשרה בלילה, כדי שכל הבחורים בישיבה ילכו לישון בזמן.

בהשגחה פרטית שמעתי בשבוע שעבר מהגה"צ רבי שמעון גלאי שליט"א שסיפר כי אביו בהיותו בחור ישן אצל מרן ה"חפץ חיים" זיע"א, והח"ח אמר למי שאחראית לחלק את האוכל בבית, אני מבקש להקדים לתת לו אפילו לפני, כי הוא צריך לחזור בזמן לישיבה.

מעשה מופלא בעניין זה אירע עם הגאון האדיר רבי שלמה ברמן זצוק"ל, ראש ישיבת פוניבז', גיסו של יבלחט"א רבינו שליט"א. בהיותו בחור כשלמד בישיבה גדולה, ישן אצל מרן החזון איש זיע"א. החזון"א הקפיד שישן לפחות שבע שעות בלילה, שילך לישון לא יאוחר מהשעה אחת עשרה וחצי בלילה. בשעה שש וחצי בבוקר העיר אותו החזון"א לקום להתפלל בישיבה.

מדי יום התקבצו אנשים בביתו של החזון"א לתפילת ותיקין, אך יום אחד היו רק תשעה אנשים. ניסו לחפש אחרי עשירי למניין ולא מצאו. אחד אמר לחזון"א, אני לא מבין מה הבעיה, אפשר להעיר את ברמן שיתפלל איתנו ויהיה לנו מנין. אמר מרן החזון"א, אותו לא אעיר, צריך שיהיה לו כוח ללמוד בצלילות כל היום בישיבה. אנחנו נישאר בלי מנין, אני אתפלל ביחידות ולא אעיר בחור שצריך ללמוד בישיבה למחרת.

עוד סיפר לי הגאון רבי יצחק שאול שליט"א מספר נקודות חשובות בעניינים אלו של סדרי הזמן והתפילות בישיבה. רבינו שליט"א כל חייו מקפיד מאוד להתפלל את כל שלושת התפילות ביום מיד ברגע שאפשר. זריזין מקדימין למצוות, לא לדחות, להתפלל. אך כשהלך ללמוד בכולל חזון איש והיו שם סדרים של כולל כמו בישיבה, היה רבינו שליט"א מתפלל תפילת מנחה בצהרים ולא בשעה 12:30 וכן תפילת מעריב התפלל בכולל ולא כמנהגו ארבעים דקות אחרי השקיעה. כאשר היו סדרים של ישיבה והכולל, זה היה הכי חשוב בעיניו.

מקורבו של רבינו, הרה"ג רבי אברהם ישעיהו אפשטיין

מעצמם בלימוד בימים שנשארו עד סוף הזמן?

אמר רבינו שליט"א משפט נורא: "אם הם ילמדו טוב עכשיו, הם יצליחו תמיד. אם לא ילמדו עכשיו טוב, גם בישיבה הם לא יצליחו".

סיפרתי את המשפט המבהיל הזה לרבינו מרן הגראי"ל

שטינמן זצוק"ל ושאלתי מה התכוון רבינו שליט"א, מדוע מי שלא ילמד עתה בהתמדה לא יצליח גם בישיבה?

אמר לי רבינו הגראי"ל זצוק"ל: "מי שהוא לומד בהתמדה - הוא תמיד מתמיד, מי שעכשיו לא מתמיד גם בישיבה לא יתמיד".

'במה' bama.org.il

הסיפור היומי

**כאשר נוכח היהודי כי אין במקום ספלים
וקערות, אמר לעצמו: 'נו, אם אין אז אין...
אונס רחמנא פטריה. ויהי בערב, הגיע
אביו לבקרו, והנה ידו אוחזת ב...'**

הקב"ה מסייע למי שפותח פתח לטהר עצמו - סיפור מופלא ומחזק שהתרחש לפני כשבועיים

לבן, ועמו הרבה קערות וספלים לזכות בהם את הרבים, אלא שעובדי ביה"ח לא הניחו לו לחלק אותם בחדרי החולים, ועל כן הניחם סמוך לבית הכנסת, כדי שכל הרוצה ליטול (תרתי משמע) יבוא ויטול...!

בינו והתבוננו כיצד הקב"ה מסייע לאותם הפותחים פתח לטהר עצמם. מיד לאחר שהיהודי קיבל על עצמו תוספת טהרה וקבלה טובה בענייני יראת שמים, סיבבה ההשגחה העליונה להכניס מחשבה טובה בלב יהודי אחר לתרום קערות וספלים לבית חולים למען יוכל הלה לעמוד בקבלתו הטובה, ועמו יחד כבר זכו עוד יהודים במצוה.

(באר הפרשה)

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א:

שמעתי מאיש צדיק שליט"א, אשר נאלץ להתאשפז בבית החולים 'איכילוב' שבתל אביב, וביום שני שעבר, כ"ד בניסן, קיבל עצמו להקפיד להניח מים לנטילת ידים שחרית (נעגל וואסער) סמוך למיטתו כדי שתיכף בהקיצו משנתו בבוקר יטול ידיו בטרם יניח כף רגלו על הארץ.

ביום שלישי נכנס לבית החולים, ונוכח לראות כי אין שם קערות. אמר לעצמו - 'בדליכא כולי עלמא לא פליגי' - אם אין קערות, הרי אונס רחמנא פטריה...

ויהי בערב, הגיע אביו לבקרו ו...ידו אוחזת בספל וקערה! והוא מסיח לו לפי תומו, כי היום הגיע לבית החולים איש אשר נדבו

פרשת השבוע

**הגוי הקשיב לדבריי בסבלנות. לאחר שסיימתי,
ניכר היה שהדברים הממו אותו. הוא הזמין אותי
למשרדו, סגר את הדלת, הגיף את החלונות
ובדק אם אין מי שמצותת לשיחתנו...**

והבדלתם בין הבהמה הטהרה לטמאה (ויקרא כ כה)

סיפר הגאון רבי יוסף צבי דינר ראב"ד לונדון: בצעירותי, שהינו במשך תקופה בכפר מרוחק מלונדון. מדי בוקר, שני בני היו הולכים להשגיח על חליבת הפרות ברפתו של אחד הכפריים המקומיים, ולרכוש ממנו את החלב אשר ראו את חליבתו.

אך הנה, ביום מן הימים התעכבו הבנים ואיחרו את שעת חליבת הפרות. מאחר ולא היו נוכחים בעת החליבה - החליטו שלא לקחת אלא שני בקבוקים בלבד עבור התינוקות שבבית. כאשר חזרו הבהרתי כי איני מעוניין גם בשני בקבוקים אלו, על

אף שמעיקר הדין ניתן להקל בחלב עכו"ם עבור תינוקות, שכן חששתי שאם יוכח הרפת לראות כי אנו קונים אצלו גם כאשר אין השגחה, הוא יסרב מכאן ואילך לאפשר את ההשגחה בשעת החליבה, ונמצא שיצא שכרנו בהפסדנו! על כן שלחתי את שני בני להחזיר את החלב לרפתן האנגלי.

אולם עד מהרה התברר שאין זה כה פשוט... לא זו בלבד שהוא לא ניאות להחזיר את כספם, אלא אף התפרץ עליהם בצעקות רמות: "אתם לא סומכים עלי? הסתלקו מכאן!" כך גירש אותם, תוך אוהרה לבל יתקרבו עוד לחוותו.

שלך חכמים יותר ממה שאתם חושבים... הם יודעים מה שהם מדברים והם צודקים לחלוטין. מאחורי הרפת שלי יש דיר חזירים מוסתר, את חלבם אני מערבב בחלב הפרות, וזאת מסיבה פשוטה מאד. מועצת החלב הבריטית בודקת את איכות החלב באמצעות מעקב אחרי אחוזי השומן. אם אחוזי השומן נמצאים נמוכים, הם מסיקים שהחלב נמהל במים ופוסלים אותו לשיווק. אכן בחלב של חזירים ישנם אחוזי שומן גבוהים בהרבה מחלב פרה, כך כאשר אני מערב את חלב החזירים בחלב הפרות אני יכול למהול אותו בכמות משמעותית של מים מבלי שהדבר יתגלה בבדיקת הרשויות, והרווח שלי גדול מאד..."

זה היה וידויו של הגוי. כמובן שמכאן ואילך הוא הסכים לאפשר לבני להשגיח על חליבת החלב שרכשנו ממנו. אני למדתי ממעשה נורא זה - עלינו לדעת כי ראייתם למרחוק של רבותינו הקדושים עולה על מה שאנו יכולים להעלות בדעתנו. הנה נוכחתי לדעת כי הסיבה שמחמתה תיקנו חז"ל שרירה וקיימת גם בימינו אנו!

(נר לשולחן שבת, מתוך 'מקדש הלוי' פר' האיזינו)

כאשר שמעתי את סיפור המעשה, מיהרתי לגשת אל הרפתן הגוי במטרה לנסות לפייסו. אולם אם סברתי שאת פני ישא - הרי שטעותי התבררה לי עד מהרה... עוד בטרם הגעתי אל הרפת - הבחין בי הגוי, ומיד החל צועק ומגדף, תוך שהוא מתרה בי לבל אתקרב אל הרפת, לבל אראה את פני סביבותיה. אולם אני לא אמרתי נואש, בלשון רכה קראתי אליו והפצתי בו כי יאות לשמוע את דברי, ולבסוף הוא נענה. הסברתי לו בנועם כי חלילה אין משמעות הדבר שאיני סומך עליו ועל יושרו, אולם מאחר שבימי הביניים היו גויים שערבו חלב של בהמה לא כשרה בחלב פרות - הרבנים שלנו תיקנו שתמיד יעמוד יהודי וישגיח בעת חליבת הפרות ויוודא שאין מוסיפים מאומה לחלב הכשר.

הגוי הקשיב לדברי בסבלנות. לאחר שסיימתי - ניכר היה שהדברים הממו אותו. בסבר פנים יפות הוא הזמין אותי להכנס אל משרדו. סגר את הדלת, הגיף את החלונות, בדק מסביב אם אין מי מצותת לשיחתנו... פנה אלי ואמר בשקט: "רבי, ברצוני לגלות לך דבר מה, בתנאי שלא תספר זאת לאיש. דע לך, הרבנים

פרשת השבוע

**בסיום הטיש, כשעברו כולם לומר 'גוט שבת'
לרבי, היסס היהודי האם לעבור. הוא כלל לא
היה בטוח שהרבי יכירו, שהרי קודם המלחמה
היה עטור בזקן ובפאות וכאן הופיע בלי כלום...**

תוכחתו האזהבת של האדמו"ר רבי יעקב יוסף מספינקא זצ"ל שהשיבה יהודי לכור מחצבתו

היה עטור בזקן ובפאות וכאן הופיע בלי כלום, ובקושי מצא כיפה לבוא עמה לביהמ"ד. לבסוף החליט שאדרבה, אולי עדיף שהרבי לא יכירו...

אולם כשעבר ליד הרבי, מיד הכירו, ושאלו בשתי מילים: "חיים, היכן הגארטל?"...

כשמע היהודי את המילים הללו, וחש את החמימות והאהבה השופעות אליו מהרבי, אשר למרות שהכירו לא העיר לו אלא על הגארטל החסר בלבד... נהפך לבו בקרבו. הוא חזר למוטב, שינה את כל אורחות חייו ושלח את ילדיו לתלמודי תורה, וזכה להקים בית של תורה ויראת שמים.

(ע"פ שיחת כ"ק אדמו"ר מספינקא שליט"א, 'קובץ שיחות קודש' תשנ"ח)

הוֹכַח תוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ (ויקרא יט יז)

היה יהודי מסוים שלפני מלחמת העולם השנייה למד בישיבה אצל האדמו"ר רבי יעקב יוסף מספינקא זצ"ל, ולאחר המלחמה התקלקל, ואף נהיה 'להכעיס'ניק' ר"ל, ולכולם היה ברור ששום אדם לא יצליח להחזירו בתשובה.

כשהרבי מספינקא הגיע לארץ ישראל בפעם הראשונה, בשנת תשי"ד, שמע על כך אותו יהודי ונזכר בימי לימודיו בישיבה ובקשר שהיה לו לבית ספינקא, והחליט להיכנס לטיש. ואכן בא ונכנס לביהמ"ד והתחבא באחת הפינות שלא ירגישו בו.

בסוף, כשכולם עברו לומר 'גוט שבת' לרבי, היסס היהודי האם לעבור. הוא כלל לא היה בטוח שהרבי יכירו, שהרי קודם המלחמה

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

יום למחרת. רעייתי נוסעת עם הילד לבדיקה, ואני נשאר בבית עם שאר הילדים, וממתין במתח. לפתע היא מתקשרת נסערת: "לא תאמין" - היא אומרת בהתרגשות...

30 אלף יהלומים ונס גלוי אחד - קורא 'הפוח' משתף בסיפור מדהים שהתרחש עמו בשבוע שעבר

כהלוואה לחודש, אך לפני כן אני צריך לשקול את הענין. בארוחת ערב שוחחתי עם אשתי על כך, אך היא חששה מעט. סוף סוף מדובר בסכום גדול. לא לחצתי עליה, סיימנו את הארוחה ולאחר ברכת המזון קמתי לצאת לכולל ערב.

בדרכי להביא את הכובע והחליפה, אני שם לב לעלון "מטעמי שבת" פרשת שמיני שמציץ לו מתוך שקית הגניזה. הוצאתי אותו ועיינתי בו קלות.

עורך העלון הביא שם סיפור מהספר "מעייני השבוע", על אדם ובנו שהיה בידם חמש לחמניות, כאשר עני אחד הופיע מולם וביקש משהו לאכול. האבא נתן לו מיד שתי לחמניות, ולאחר מכן פנה לבנו ושאל אותו: "כמה לחמניות נשאר לנו?"

הבן לא הבין את השאלה: "אם נתנו לו שתי לחמניות, נשארו לנו שלוש!"

אך האב אמר: "לא כן, את שלוש הלחמניות שנשארו לנו נאכל עוד מעט ולא ישאר מהן כלום, אבל את שתי הלחמניות שהבאנו לעני, זה מה שנשאר לנו - זה ישאר לנצח נצחים. במאזן הזכויות בשמים נרשמו כרגע שני יהלומים רוחניים זוהרים, ואת זה - איש לא יקח מאיתנו!"

נהייתי מהחיזוק, ובאתי להחזיר את העלון לגניזה. אך לפתע נעצרת.

חזרתי לשולחן יחד עם העלון, הנחתי אותו ליד אשתי ואמרתי לה: תקראי את מה שכתוב כאן.

היא קראה, וכשסיימה, ניסתה לנחש לאן אני חותר.

אמרתי לה: האדם שבסיפור הרוויח שני יהלומים בעולם הבא. גם לנו יש הזדמנות לזכות ביהלומים כאלו! לא שניים ולא ארבעה, לא מאה ולא אלף, אלא שלושים אלף יהלומים!! הלוואה של שלושים אלף ש"ח, הרי מזכה את החשבון הרוחני שלנו ב-30,000 מצוות!"

יאמר לשבחה של אשתי, שהיא לא הססה יותר. "אתה צודק" - כך אמרה - "בוא ניתן לו את ההלוואה".

מיד צלצלתי לחבר הוודיע לו שאכן אני אוכל להלוות לו את הסכום הדרוש לו. את השמחה שלו לא ניתן לתאר במילים. אבן ענקית נגולה מעל ליבו. היה זה בשבילו ממש קרש הצלה!

ניתקתי את השיחה מתוך הרגשת רוממות ושמחה על הזכות הגדולה שנפלה בחלקי, ואז נזכרתי בבדיקה הגורלית שנקבעה למחר.

"שלום וברכה" - כך לשון ההודעה שנחתה בתיבת הדוא"ל שלנו ביום רביעי בשבוע שעבר בשעה 10:48 בלילה. "אני מתכבד לשלוח לכם את סיפורי האישי על ישועת ה' שראינו עין בעין ממש אתמול", כותב השולח, שביקש להישאר בעילום שמו. "על אף שאיני חש בטוב כרגע, ישבתי לכתוב ולערוך את הסיפור כמיטב יכולתי, כי ידעתי שיהודים רבים יכולים להתחזק מכך".

והנה הסיפור לפניכם, ככתבו וכלשונו:

יום שלישי א' אייר תשפ"א.

סיפור 'טרי' שהתיישבתי לכתבו מיד כשראינו את ישועת ה'. לפני כחודש, בעת ביקור שגרתי בטיפת חלב, חשדה האחות שיש בעיה רפואית מסויימת אצל בני הי"ו, שבפורים האחרון מלאה לו שנה. האחות הפנתה אותנו לרופא מומחה בתחום, והוא לאחר בדיקה מעמיקה קבע שאכן יש צורך בניתוח דחוף.

הבשורה נחתה עלינו כרעם ביום בהיר. ניתוח? לתינוק בגיל שנה?

אני מאחל לכולכם שלעולם לא תצרכו לעבור ניתוחים, לא אתם ולא הילדים שלכם, ובוודאי שלא לתינוק בגיל שנה. צריך להיות בצום מהבוקר, לראות את התינוק בוכה וצורח, כשאסור לך להביא לו אף טיפת מטרנה, זאת כאשר הניתוחים מתחילים בשעות אחר הצהריים, ויכולים להגיע גם לשעות הערב המאוחרות. שלא נדבר על ההחלמה של אחרי הניתוח, כאב חד שלא ניתן לתינוק לישון בצורה נורמלית, ומשבש את כל סדר היום של ההורים למשך ימים שלמים.

אך לא היתה לנו ברירה, ובהמלצת הרופא קבענו תור לרופא המנתח הנמצא בבית החולים "הדסה עין כרם". במזכירות הודיעו שלפני הניתוח הרופא צריך לראות את התינוק ולתת אבחנה משלו. קבענו אפוא תור לבדיקה, שלא היתה אמורה להיות שונה מהבדיקה של הרופא הראשון, והרבינו בתפילות לרופא כל בשר.

התור נקבע ליום שלישי א' דר"ח אייר.

יום לפני כן, שמת לי לב שאחד מחברי כולל, שבדרך כלל שקוע בתלמודו ללא הפסק, מוטרד מאוד. שאלתי אותו מה מעיק עליו, והוא סיפר לי שהוא זקוק בדחיפות רבה להלוואה של שלושים אלף שקלים למשך חודש, והוא טרוד במחשבות מהיכן להשיג סכום כזה גדול.

צערו נגע לליבי, בפרט שמדובר באברך ת"ח משכמו ומעלה. אמרתי לו, שאני חושב שאני אוכל להביא לו את הסכום הנ"ל

אין צורך בניתוח!!"
הייתי בהלם. דמעות התרגשות החלו לזלוג על לחיי. האמנם?
האמנם רופא כל בשר שמע את תפילתי וסידר את הבעיה כלא
היתה? נס של ממש התרחש לנגד עינינו!
הדבר הראשון שעלה במוחי באותם רגעים מרגשים, היה
המשנה הראשונה במסכת פאה, אותה אנו אומרים בכל יום בתפילת
שחרית: "אלו דברים שאדם העושה אותם אוכל מפירותיהם בעולם
הזה והקרו קיימת לו לעולם הבא, ואלו הן: גמילות חסדים וכו'".
אכן, שלושים אלף יהלומים רוחניים, זוהרים באור יקרות,
ממתינים לנו בעולם העליון, אבל זכינו לאכול גם מפירות המצווה
בעולם הזה, ולזכות ל'בונוס' - נס רפואי של ממש.

מיד עמדתי, פניתי לקב"ה ואמרתי: יהי רצון שזכות המצווה הזו
תעמוד לבני הי"ו, ומחר הרופא יבדוק ויאמר שאין כלום, שהכל
בסדר, ואין צורך בניתוח!!
כה ביקשתי, על אף שידעתי שבדרך הטבע, הסיכויים שהבעיה
תיעלם מעצמה הם אפסיים ממש. אבל ניצלתי את שעת הרצון הזו
והתחננתי לה' בכל ליבי שיראה לנו ניסים ונפלאות.
יום למחרת.
אשתי נוסעת עם הילד לבדיקה, ואני נשאר בבית עם שאר
הילדים, וממתין במתח.
לפתע היא מתקשרת נסערת: "לא תאמין" - כך היא אומרת
בהתרגשות - "הרופא אומר שהכל בסדר! הבעיה נפתרה מעצמה!!

יומא דהילולא

בני הבית והגבאים נדהמו מאוד והתחננו לפני הרבי לחזור ולהדביק את הדולרים הקרועים, אך חזקה עליהם פקודת הרבי להשליכם ולבערם מיד. כעבור שעה קלה פרצו כמה שוטרים הביתה..

הרב טוביה פריינד ביריעה מיוחדת ומרתקת לרגל יומא דהילולא של
הרה"ק רבי יעקב חיים פרלוב מסטאלין זי"ע - ו' באייר תש"ז | מגזין 'במה'

פעם אחת, זמן רב לאחר פטירתו, נזדמן יהודי בלבוש מודרני
לביטו. כששאל האם אפשר להיכנס אל הרבי, ענה אחד החסידים
שהרבי כבר בעולם האמת. כששמע הלה את התשובה פרץ מיד
בבכי. החסיד הביט בתימהון באיש הבוכה ושאלו: האם הכרת את
הרבי שהנך בוכה במר נפש?
השיבו: אספר לך סיפור: לפני מספר שנים נחלה אבי במחלה
אנושה, עד כדי כך שהרופאים כבר התייאשו מחייו. כשסיפרתי
לאחד מחברי על מצבו של אבי, סיפר לי שבוויליאמסבורג
גר "רבינער" אשר את כל יברך מתברך, ואולי גם את אביך
יברך. למרות שהייתי רחוק משמירת תורה ומצוות, בכל זאת
מה לא עושים עבור אבא הנמצא במצב כה קשה, מיד נסעתי
לוויליאמסבורג אל ה"רבינער".
כשנכנסתי אל הרבינער, חקר ודרש על מצבו של אבי ומה
אמרו הרופאים ואף התעניין מי הם הרופאים. לאחר ששמע
את כל הפרטים הוסיף ושאל: האם אתה מניח תפילין בכל יום?
עמדתי ותמהתי על שאלה זו, מה קשורה לעניינינו, אך עניתי לו
שזה זמן רב שאיני מניח תפילין, מאז הגעתי לאמריקה, מכיון
שאני טרוד מאוד במסחר אין לי זמן להניחם. אמר לי ה"רבינער":
אם תבטיח להניח תפילין בכל יום, אזי יבא אביך ויקום ממיטת
חליו.
המשיך היהודי וסיפר: קשה מאוד היה לי להבטיח ל"רבינער"
הבטחה זו מכיון שאצלי מילה זו מילה, (א ווארט איז א ווארט)
וידעתי שאם אקבל על עצמי דבר זה אקיימנו כפי הבטחתי. מצד

מגדולי האדמו"רים והצדיקים שפעלו והפיצו תורה וחסידות
ביבשת אמריקה בשנים טרם המלחמה העולמית השנייה, היה
מורן אדמו"ר הרה"ק רבי יעקב חיים פרלוב מסטאלין זי"ע. לפנינו
עובדות זעירות ממה שסיפרו זקני חסידיו הרה"ח רבי ניסן
פילטשיק ז"ל והרה"ח רבי אלימלך טארבעלא ז"ל.
בשנת תרמ"ח זרח אורו בסטאלין לאביו הרה"ק רבי ישראל
מסטאלין זי"ע שמנוחתו כבוד בפרנקפורט ונקרא ע"ש סבו, אבי
הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין - רבי יעקב הנסתר. כבר משחר
ילדותו נראו בו כשרונות ברוכים ומדות נעלות כשמיוחד שבהם
בלטה מדת החסד.
בעקבות רמזים מאביו הרה"ק רבי ישראל מסטאלין, שעליו
לפעול באמריקה בתקופה זו החלו קבוצות חסידים לעזוב את
מדינות אירופה ולהשתקע באמריקה, ובשנת תרפ"ד החליט אף
הוא לעלות לאמריקה בכדי להפיץ שם את תורת החסידות.
כשהגיע נתקבל ע"י החסידים ברגשות שמחה ובאהבה יתירה.
בסתר ובהיחבא וכשהוא מכסה טפחיים מגדלותו השפיע לטובה
על כל סביבו ונתחבב מאד ע"י החסידים שנקשרו אליו מאד.
דרכו הייתה לקבץ את בעלי הבתים לומר לפניהם דברי עידוד
וחיזוק בעבודת ד', ובקולו הערב היה מנגן להם ניגוני געגועים
ודביקות לעורר את לבם לאביהם שבשמים ולפעמים אף חיבר
בעצמו ניגונים (אשר רובם נשתמרו עד היום), וחסידים רבים
מערי השדה היו באים בשבתות ומועדים להסתופף בצילו לשמוע
ולהקשיב לדיבוריו ושיריו.

שני חיי אבי תלויים בי. לכן החלטתי והבטחתי: אם אבי יקום ממיטת חוליו אתחיל להניח תפילין בכל יום, ואם לא, לא. סיים היהודי האמריקאי את סיפורו ואמר: מניח אני תפילין בכל יום, ועדיין אבי חי ובריא. לכן כה כואב לי ש"הרבינער" כבר איננו בין החיים.

פיזר ונתן לאביונים

בכל עת שהותו בארה"ב מסר נפשו עבור שיקום וקימום הפליטים הרבים שהגיעו בהמוניהם לאמריקה מרוסיה ולאחר מכן מפליטי השואה. ויסד בביתו בית תבשיל ובית הכנסת אורחים לכל דיכפין.

יום אחד הגיע חשבון גז בסכום עצום עם התראה שיפסיקו את אספקת הגז וכל האורחים והפליטים יהיו שרויים בקור נורא. מאחר שלא השאיר בביתו אפילו פרוטה אחת, נאלץ לפנות לגמ"ח סמוך שבהנהלת איש חסד בשם ר' יצחק אהרן קרעמער ז"ל, וללוות ממנו את הסך הנדרש לתשלום חשבון הגז. ואכן ר' יצחק אהרן הנ"ל הלווה לרבינו את הסכום הנדרש.

בצאתו מביתו של ר' יצחק קרעמער, טרם הספיק להטמין את מעותיו בחיקו, פגש בו עני והחל לגלגל בפניו את מצבו הדחוק וחובותיו. תיכף הושיט לו רבי יעקב את כל הסכום שלוה עתה ושעדיין היה מונח בידיו, וחזר לביתו בידיים ריקות.

כשנכנס, שאלה הרבנית: האם ר' יצחק אהרן הלווה לך את הסכום הנדרש? כן, ענה רבינו, אך בדרכי פגשתי ביהודי מסכן ונתתי לו את כל הסכום, לכן תלכי את ותלווי שנית את סכום חשבון הגז. מיד הלכה הרבנית וביקשה ממנהל הגמ"ח אותן סכום בשנית.

כששמע המנהל ר' יצחק אהרן את בקשתה פנה ואמר לה: הרי לפני שעה קלה היה כאן בעלך הרבי ולקח כבר את הסכום? מיד ענתה לו הרבנית: ר' יצחק אהרן, מה אתם חושבים האם רבי נעשה בשביל 'לקחת'? מטרת הרבי צריכה להיות 'לתת'!

חסיד המקורב לרבי חסיד נאמן היה לרבי זי"ע בשם ר' שלום סקאלר ז"ל, באותה תקופה קשה היה להשיג פרנסה במקום שומר שבת, אך לבסוף מצא את פרנסתו בצמצום במקום שומר שבת. הרבי, שהיה מראשי וועד הצלה לפליטים שעלו לאמריקה לאחר חורבן אירופה היה מגייס כספים רבים לוועד ההצלה ואף היה נוסע למרחקים עבור ענין חשוב זה.

באחת מנסיעותיו הגיע לשיקגו, וכששמע החסיד ר' שלום שרבו נמצא בקרבת מקום מיד הלך ועמד לצדו לשמשו. כשנתוודע לר' שלום מטרת בואו, נתן לרבו סכום הגון אף שהוא בעצמו הרוויח בצמצום. מיד אמר רבינו שרצונו שיתלווה עמו בכל עת שהותו בשיקגו ויחד לגייס כספים עבור "וועד הצלה פליטי אירופה". ר' שלום לא הסס, ומדי עזב את עבודתו ואת ביתו, ויצא להתלוות אל רבינו ללכת יחד להתרים את גבירי ונדיבי שיקגו להצלת אחיהם הפליטים. כך עברו שבועיים עד שאספו סכום רב ובכך נפרד מחסידו הנאמן ונסע לדרכו.

כשחזר ר' שלום לעסקיו, כעס עליו מעבידו על חיסורו בשבועיים אלו ועל כך שמזלזל בעבודתו ופיטרו על אתר. בשברון לב שב ר' שלום לביתו, ולמחרת שם פעמיו לווייליאמסבורג לטוח את צערו לפני רבו שגם פרנסתו המצומצמת נלקחה ממנו, מחמת שהתלווה עמו במשך שבועיים להתרים את תושבי שיקגו וכיצד יפרנס עתה את בני ביתו.

רבינו שקע בהרהורים ופנה אליו ואמר: אל דאגה - הקב"ה יעזור לך. תלווה סכום מועט ותשקיע אותם במניות, והזן ומפרנס את כל העולם בוודאי לא ישכח גם אותך. ר' שלום עשה כפקודת רבו, לווה סכום כסף והשקיע במניות. כעבור זמן מועט ראה את הצלחתו עד שנעשה סוחר גדול במניות ולבסוף בעל הבית שפיטר אותו מעבודתו גם הוא בא להשקיע אצלו... הוא התנצל שכלל לא חשב לרעתו, אלא כעס על שלא הגיע שבועיים לעבודה... אך ר' שלום השיבו בחיוך על שפתיו: הרי אני חייב לך הכרת הטוב על כל זה, כי אילו לא פיטרת אותי מעבודתך הייתי נשאר עובד אצלך במשכורת זעומה, ובזכותך כל עושרי...

ה'אופניים' שקנה הרבי

עוד סיפר לי הנ"ל, ששמע מאחד הרבנים בחו"ל: בהיותו בגיל צעיר נתייתם מאביו, ואמו היתה טרודה בכלכלת הבית להאכיל את עולליה הרכים וחיו בצמצום. כמובן שהכסף לא הספיק למותרות ואף לא למשחקי ילדים. יום אחד עמד הנער היתום כשדמעות בעיניו בראותו את חבריו נוסעים להנאתם ב'אופניים' וליבו מלא צער וקנאה.

לפתע ניגש אליו מבוגר וטפח על שכמו וליטפו על לחיו, וכאב רחום שאלו: מדוע הנך בוכה? סיפר הנער כי ילד יתום הוא ואין יד אמו משגת לצרכי הבית וכל שכן למשחקים ומותרות וזוהי סיבת בכייתו. בא עמי, אמר אליו האברך המבוגר, וכך הלכו לחנות המשחקים ובחר לו לילד אופניים. האברך אף הורה לו לנסוע כדי לבדוק האם הוא על צד הטוב ביותר ורק לאחר מכן שילם האברך לבעל החנות.

בשמחה רבה חזר הנער אל חבריו כשהוא רכוב על אופניו. משראוהו חבריו שאלוהו: מניך לך? והוא השיב שאברך אחד פגשו ברחוב ובא עמו יחד לחנות המשחקים וקנהו לו... חבריו לא האמינו לסיפורו... וכשיחת הילדים אמרו שבטח היה זה 'אליהו הנביא'...

בערב חזר לביתו עם האופניים החדשים, לשאלת אמו ואחיו: מנין לך מתנה זו? סיפר על האברך שקנה לו. גם אמו לא האמינה לסיפורו וניגשה לחנות המשחקים לברר האמת בפי בנה. המוכר אישר את סיפור הנער, ואף אחד לא הבין את התעלומה מיהו ששילם עבור האופניים.

ביום מן הימים הלכו האם ובנה לערוך קניות, בדרך הכיר הנער את האברך שקנה לו את האופניים, ומיד אמר לאמו: הנה האיש שקנה לי את האופניים! אז הבינו שיד האדמו"ר רבי יעקב חיים בדבר, והוא שקנה לילד היתום את האופניים.

להשמיד את הדולרים

דרכו של הרבי היתה לפנות לעשירי העם ולהתרימם לצורך הפליטים והעקורים שבאו מאירופה במהלך ולאחר המלחמה העולמית. פעמים היה מפציר רבות גם באלו שלמרבה הצער סרו מהדרך הישרה, עד שקשה היה להם לסרב וכאלו בעל כרחם היו נותנים מ"כספם האהוב" לצדקה.

אחד מאנשים אלו שהיה ממונו חביב עליו ביותר וקשה היה להוציא מכיסו פרוטה לצדקה, תרם סכום הגון ל"וועד הצלה" בעקבות הפצרת הרבי. לאחר מכן פחו עליו יצרו והתחרט על צדקתו, ועל כן החליט לעשות מעשה, והלך לגייס סכום נכבד בימים ההם - בסך אלף דולרים! ונכנס לבית הרבי והודיע לו שהחליט לתרום סכום נוסף על הראשונים עבור ועד הצלה. מיד כשיצא מבית רבינו לקח רבינו את צרור השטרות וקרעם לגזרים! ותיכף ביקש מגבאו להשליכם באסלה ולבערם מן העולם.

בני ביתו והגבאים נדהמו עד מאוד והתחננו לפניו וביקשו לחזור ולהדביק את שטרות הדולרים הקרועים והגזורים, אך חזקה עליהם גערת הרבי להשליכם לאלתר בבית הכסא. כעבור שעה קלה פרצו כמה שוטרים הביתה באמרם שהתקבלה ידיעה שהאדמו"ר מפיק ומפיץ שטרות מזויפים ומיד החלו בחיפושים בכל פינות הבית, כמובן שלא מצאו מאומה והלכו כלעומת שבאו, והתנצלו על העלילה שהעלילו על האדמו"ר ע"י אותו פלוני.

היום האחרון

הרבי נהג לצאת למסעות לאחר הפסח בעיירות מקומות מגוריהם של חסידיו ומחזקם בתורה ועבודה וגמילות חסדים. לאחר פסח בשנת תש"ו נסע להתאכסן בדיטרויט, שם הייתה לו חבורת חסידים ששקדו על התורה והעבודה. הרב זלאטניק ממונטריאול סיפר, שבימי בחרותו למד בישיבת "חכמי לובלין" בדיטרויט, לא הרחק מביהכ"נ קארלין והוא היה מגייס כספים לשיבה. ביום ה' אייר - יום אחד קודם הסתלקותו - פגש בו הרבי ושאלו על מצב הישיבה. השיבו הרב זלאטניק שמצב הרוחניות ב"ה טוב מאוד, אך מצב הגשמיות קשה ביותר משום שהממשלה לא אישרה את ישיבתנו כ"מוסד מוכר", ולכן לא מעבירים כספים לשיבה.

ומה הסיבה שאינם מאשרים לכם כמוסד מוכר? שאלו רבינו. השיב: כדי להיות מוסד רשום ומוכר, צריכים להחזיק ספריה גדולה בספרי חול הנדרשים ללימודים וכיון שההוצאה מרובה

לא היה ביכולתנו לפתוח ספריה זו ולכן אין מכירים במוסד ואין נותנים לו פרוגרמה.

למחרת, ו' אייר, בבוקר יום פטירתו, נעצר רכב עמוס בספרים ליד ישיבת "חכמי לובלין". הרבי עלה לישיבה וביקש לקרוא את הבחור זלאטניק. כשפגשו, ביקש את עזרתו בנשיאת הקופסאות הכבדות עמוסות ספרים. בתימהון רב הסתכל הבחור על הרבי, על שהטריח עצמו תוך יום אחד להביא את כל האוצר לישיבה, ושאלו: היכן השגתם את כל הספרים בבת אחת? ומדוע מהרתם כל כך? אך רבינו השיבו: לא עתה הזמן לשאול שאלות, צריכים להכניס הכל לחדר פנוי ולהתחיל לבדוק מה מותר להחזיק ומה לא.

רבינו בעצמו התיישב והחל לבדוק ספר ספר, ומה שלא היה נראה לו לפי רוחו הניח הצידה. לאחר שסיים לעיין בכל הספרים, לקח את ערימת הספרים האסורים, קרעם לגזרים והבעיר בהם את האש ושרפם. הבחורים נדהמו על שליטת הרבי בכמה וכמה שפות, כך שיושב בדעה צלולה ברוח שקטה ודואג לקדושת הבחורים לבל יכשלו לעיין בספרים חיצוניים.

בשעות אחר הצהריים עוד קיבל הרבי קהל חסידים שבאו לבקש ממנו עצה ותושיה ולאחר שסיים לקבל תור ארוך של אנשים, נשאר יושב דומם על כסאו, סגר את עיניו והשיב את נשמתו הטהורה במיתת נשיקה והוא בן חמישים ושמונה שנים.

ויכוח גדול התעורר בין החסידים שגרו בויליאמסבורג ניו-יורק, לבין החסידים שדרו בדיטרויט, וכל אחד מהצדדים טענו שמקום משכבו של רבינו צריך להיות בעירם. החסידים בויליאמסבורג טענו כי שם ביתו ולכן צריכים שם להטמינו. אך החסידים בדיטרויט השיבו ששאר הצדיקים לבית קארלין סטאלין שנפטרו בדרכם, ג"כ נטמנו בדרך - האדמו"ר בעל ה'בית אהרן' נטמן ב'מילאנו', בנו האדמו"ר רבי אשר נסתלק ב'דרוהביטש' ושם נטמן, הינוקא רבי ישראל מסטאלין נפטר ב'פראנקפורט' ושם נקבר. לכן גם רבינו שנסתלק כאן צריכים לקברו בעירנו.

לאחר שפתחו את מזוודתו מצאו את הקיטל שלבש בימים נוראים, אז הבינו רצון צדיק להטמן בעיר דיטרויט ונקבר בחלקה נחלת "בית אהרן וישראל", חלקה מיוחדת ששם נטמנו זקני וחשובי החסידים. על קברו הוקם אהל מיוחד, המשמש כמקום משיכה לתחינות ותפילות לישועת הכלל והפרט.

במה' bama.org.il

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האם מקבל רכילות צריך לבקש מחילה מהאדם שעליו סופרה הרכילות?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

סופרה הרכילות. ויש להבין מדוע? והלא מספר רכילות צריך גם לבקש את מחילת האדם שעליו סיפר, ובמה שונה דין המקבל מדין המספר?

ההסבר שכותבים לכך האחרונים הוא, שאיסור קבלת לשון הרע ורכילות אינו איסור של 'בין אדם לחברו', שכן חברו לא ניזק והצטער מכך. ורק אם מחמת הרכילות ששמע וקיבל, הלך וציער את חברו, או שסיפר את הדבר לאחר, שזה נחשב להיזק - אז צריך לבקש מחילה על הצער וההיזק שגרם לו.

ומטעם זה יש שהוסיף, שאף אסור למקבל הרכילות לבקש מחילה מחברו, כי בבקשתו זו יגרום לו צער ועגמת נפש מכך שדיברו בגנותו. ופעמים שאף יש בזה איסור רכילות, אם חברו יכול להבין מכך מי הוא זה שסיפר עליו את הדברים.

בהלכות רכילות כלל ה סעיף ז - הנלמד היום בסדר הלימוד היומי - כותב החפץ חיים את סדר התשובה למי שמי שעבר וקיבל רכילות:

א. יתחזק להוציא את הדבר מלבו שלא להאמין בו; ואפילו אם קשה עליו הדבר ביותר - יחשוב אולי גרע המספר או הוציא איזה פרט, או שינה בנעימת הדברים וכדו' ובזה שינה את משמעות המעשה מטוב לרע.

ב. יקבל על עצמו שלא לקבל עוד לשון הרע ורכילות על אף אדם מישראל.

ג. יתוודה על עונו.

בביאורים ומוספים של 'דרשו' מציינים, שהחפץ חיים לא הזכיר כאן שעל מקבל הרכילות לבקש מחילה מהאדם שעליו

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

דרשת הבר מצוה של מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א

יומא דף ז

טומאה בציבור הותר או דחוייה

הגר"ר יהושע קרליץ נתן ספר. בבר מצוה השתתף גם הז'בינקע רב.

אמרתי דרשה על 'היסח הדעת בתפילין' וזה הסתעף לטומאה הותרה או דחוייה [ע"י יומא ז' ב']. ומסתמא הודפס בקהילות יעקב, לא היה מי שמפריע בדרשה. הרב מפונוביז' אמר דרשה. היו רק הידידים הקרובים והכיתה מהחיידר. את החיידר גמרת בגיל 14 ואז נכנסתי לשיבה קטנה. גם בברית לא היתה פעם סעודה כלל ואף למשפחה רק מזונות ועוד.

לגבי הדרשה של בר מצוה אמר רבנו: כי רוב הנערים היו אומרים משאגת אריה אודות לילה זמן תפילין וכדו', אבא אמר לי מליצה בשם מגיד אחר שבכל ברית בא אליהו הנביא ובכל בר מצוה בא השאגת אריה, אני אמרתי שטיקל תורה של אבא עם שייכות לשאגת אריה. בחתונה היו מפריעים לחתן אבל לא בבר מצוה. בר המצוה שלי היה בבית המדרש של ישיבת 'בית יוסף' כי עשוהו על תנאי ויכלו לערוך סעודות.

(כל משאלותיך)

בהזדמנות באחד מימי חודש טבת, בעת טעימת שחרית לפתע אמר לי מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, מספר הגאון ר' אליהו מן: היום יום בר המצוה שלי ומה שלא מזכיר יום ההולדת, ביאר לי מרן הגראי"ל זצ"ל, כיון שרבי חיים קניבסקי שח רק בדבר של מצוה, והרי יום הולדת אינו שייך למצוות, אלא יום בר המצוה. פעם לא היתה כלל סעודה בבר מצוה. הבר מצוה שלי הייתה בישיבת "בית יוסף", עם קצת מזונות ושתיה ולא הייתה סעודה, הזמנות נשלחו רק לכמה יחידים, השכן כתב את ההזמנה במכונת כתיבה. קיבלתי רק כמה ספרים, החזון איש נתן לי ספר חזון איש על יבמות והוא אצלי, הרב מפונוביז' נתן מאירי על חולין, הגר"ר מתתיהו שטיגל - חובת הלבבות קטן. רבי יעקב הלפרין - משניות. רבי שמואל גריינמן היה אז חתן במשפחה וחמיו המוהל הרב שקול, נתן ג"כ משניות. אביו של הגר"ר אברהם פרבשטיין שהיה חייט ותפר לי את הבגדים ובשעתו היה ראש הקהילה נתן לי גמרא ברכות פרק קמא עם ניקוד. הבנים של הגר"ר שמואל גריינמן נתנו לי בשותפות ספר.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

אילו בגדים ראוי ללבוש בימי ראש השנה?

Nati Shohat/FLASH90

מותר ללבוש בראש השנה. ויש מקומות שלובשים בראש השנה בגד לבן, המכונה 'קיטל', ויש מקומות שנוהגים שרק השליח ציבור וה'בעל תוקע' לובשים אותו. ומטעם זה של אימת הדין, אין אומרים 'הלל' בראש השנה, והיינו, שאין לומר שירה לפני ה' יתברך כאשר ספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפניו.

[שו"ע תקפא, ד, ומשנ"ב כה; ביאורים ומוספים דרשו, 50-47]

בימי ראש השנה, שהם ימי דין, צריכים ישראל להיות יראים וחרדים מאימת הדין; אבל לאיך גיסא, צריכים הם להראות בטחון בחסד השי"ת שיצדיקם במשפט. והיראה והחרדה עצמן, הן סיבות לזכות בדין.

ולפיכך, אין לובשים בראש השנה בגדים מפוארים ומיוחדים, אבל לובשים בגדים נקיים ומכובדים; וכן מסתפרים בערב ראש השנה, כמו בכל ערב יום טוב. ובגד חשוב ויפה שרבים נוהגים ללבוש רק ביום טוב, אבל רבים לובשים אותו גם בימות החול,

היכן יש לעמוד בשעת התפילה בבית הקברות?

והקדמונים סידרו תפילה מיוחדת לכך. ונראה מדברי הפוסקים, שמכיון שהוא יום שלא אומרים בו 'תחנון', אין להרבות בו באמירת תחינות. ואין לבקש מהמתים עצמם שיבקשו רחמים, אלא לבקש רחמים מהשי"ת בזכות המתים. ויש לתת צדקה לפני התפילה, וכן להקיף את הקברים; וכמו כן, יש לעמוד במרחק ארבע אמות (1.92-2.31 מטרים, לשיטות השונות) מהקברים.

[שו"ע תקפא, ד, לבוש ד, ומשנ"ב כו-כז; ביאורים ומוספים דרשו, 51 ו-56]

יש שנוהגים לטבול במקוה בערב ראש השנה, כדי לטהר את הגוף לפני התפילות ביום הדין; ויש שנראה מדבריו שצריך לטבול שלוש פעמים, כפי שעושים בטבילה שהיא לשם תשובה. ולכתחילה יש לטבול משעה לפני חצות היום ואילך. ושליח ציבור צריך להקפיד על טבילה זו יותר משאר אדם, ואם אינו עושה כן, מוחים בידו.

כמו כן, יש שנהגו להתפלל בערב ראש השנה בבית הקברות,

המסתפק אחר הצהריים אם אמר בתפילת שחרית 'המלך הקדוש' - האם צריך להתפלל מנחה פעמיים?

ובתפילות ראש השנה ויום הכיפורים, שבהן נוסח ברכת אתה קדוש שונה מבשאר ימות השנה, אם זוכר שהחל לומר את הנוסח של ימים אלה - המתחיל במילים "ובכן תן פחדך" - יש מקום להניח כי סיים המלך הקדוש, ולכן, מספק, אינו חוזר ומתפלל; וכל שכן אם התפלל מתוך סידור, שאז בודאי יש להניח שסיים את הברכה כראוי.

[שו"ע תקפב, א, ומשנ"ב ג-ד; ביאורים ומוספים דרשו, 3 ו-5]

בעשרת ימי תשובה, חותמים את ברכת 'אתה קדוש' ב'המלך הקדוש', במקום 'האל הקדוש'. והמסופק אם חתם 'המלך הקדוש', וכבר המשיך בתפילתו - יש להניח כי חתם כפי שרגיל לחתום בשאר ימות השנה, וכיון ששלוש הברכות הראשונות בתפילת שמונה עשרה נחשבות כברכה אחת, עליו לחזור לתחילת התפילה. אולם, אם הספק עלה בדעתו רק זמן רב לאחר התפילה, וזכור לו שבעומדו להתפלל היה בכוונתו לחתום כראוי - אינו צריך לחזור ולהתפלל.

* מנהג ישראל לערוך בערב ראש השנה 'התרת נדרים'. ולאחר ההתרה, אומר זה שמתירים לו את הנוסח של 'מסירת מודעה', שבה הוא מבטל את כל הנדרים שידור בעתיד בשנה זו.
* התרת הנדרים בערב ראש השנה, נהגו לעשותה לאנשים בלבד. ויש שהורו שאשה תמנה את בעלה לשליח להתיר את נדריה בערב ראש השנה; ויש שהורו שאינה צריכה לעשות כן.
* מנהג עתיק בישראל, עוד מזמן חכמינו ז"ל, לצום בערב ראש השנה; ובמדרש אמרו שגדולי הדור היו צמים בו. ובמשך הדורות, הורחב המנהג במדינות אירופה, ואף פשוטי העם נהגו לצום ביום זה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מה התירו בירושלים בפורים שנת תשמ"ו?

חכם לענין זה. ויש אומרים שאף בדורותינו יש מי שנחשב כתלמיד חכם לענין זה, ובפרט אם הוא גדול הדור. ובדומה לכך, התירו בירושלים עיר הקודש, בפורים שנת תשמ"ו, להספיד את מרן הגר"מ פיינשטיין זצ"ל בשעת הלווייתו, למרות שיום הפורים אסור בהספד.

[שו"ע תקמו, א, משנ"ב א, שעה"צ ד, וביה"ל ד"ה שמותר; ביאורים ומוספים דרשו, 1 ו'16]

אסור לשאת הספד על המת בחול המועד. ואין להשהות את מיטת המת במקום שבו רגילים להספיד את המתים, וכגון בבית ההלוויות, כדי שלא יג'ררו' להספידו. וכן אין להוציא לקבורה עד שכל צורכי הקבורה מוכנים, והקבר חפור ומוכן לקבורה. ותלמיד חכם - מעיקר הדין מותר להספידו בחול המועד, אלא שכתבו הפוסקים שבדורות האחרונים אין מי שנחשב כתלמיד

הלוח היומי

ו' באייר | רבינו לוי ב"ר גרשום זצ"ל, הרלב"ג

יארצייט:

ק"ד: רבינו לוי ב"ר גרשום זצ"ל, הרלב"ג
ת"ר: רבי משה ב"ר יצחק אייזיק מסמבור זצ"ל בעל תפלה למשה.
תרס"ט: רבי יוסף מאיר ב"ר שמואל צבי מספינקא זצ"ל, בעל אמרי יוסף.
תרע"ו: רבי חיים ב"ר מנשה סתהון זצ"ל, מצפת, בעל 'ארץ החיים'
תש"ז: רבי יעקב חיים ב"ר ישראל פרלוב זצ"ל, מסטולין-דעטרויט.
תשי"ד: רבי מנחם מנדל ב"ר אברהם שלום מסטרופקוב זצ"ל.
תשס"ב: רבי רפאל בנימין ב"ר אריה לוי זצ"ל

24
שעות

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **דוד בוק שליט"א**
שיעורים מבוארים בלימוד התוס' על
סדר הדף היומי

שלוחה 29

הרב **חיים שמרלר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 25/26

הרב **אליה אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 21

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 22

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 23/24

הר' **אברהם פוקס הי"ו**
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 131

הרב **יצחק לובינשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 28

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

כ"א לעומר

עצה להיות אהובים על כולם

הג"ר ישראל סלנטר אמר: כשמתנהג אדם באהבה לבני אדם, יעזרוהו הכל, אם יפול - ירבו עוזריו וסומכיו, ואם יעמוד אדם נגדו לריב עמו, רבים ישתיקו את המדברים רע עליו ומכלימים אותו, ואם תבוא עליו צרה הכל מצטערים ונותנים לו יד. (תורת רבי ישראל מסלנט - שער האהבה)

נשתדל לנהוג באהבה עם כל הסובבים אותנו ולעזור להם ככל יכולתנו, ונזכור שכאשר ננהג כך, כולם יעמדו לעזרתנו בעת הצורך

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il